

**När företag växer,
växer Sverige**

Företagarnas valplattform 2022

106 förslag för ett konkurrenskraftigt företagsklimat

företagarna

När företag växer, växer Sverige

– 106 förslag för ett konkurrenskraftigt företagsklimat

Genom att frigöra kraften i människor – entreprenörer och innovatörer – ska Sverige få fler företag att växa. När företag växer, växer Sverige.

I Sverige har små och medelstora företag svarat för 4 av 5 nya jobb sedan 1990. Fler personer arbetar där än i någon annan kategori av företag eller organisationer. En politik som syftar till högre sysselsättning, tillväxt och utbyggd välfärd måste därför inkludera och uppmuntra till jobb- och värdeskapande i småföretag.

Sverige står inför stora utmaningar. Klimatkrisen blir alltmer akut, brottslighet och otrygghet har tillåtits breda ut sig – vilket påverkar både individer och möjligheterna att driva företag – och utanförskapet har cementerats med omkring 800 000 människor som saknar självförsörjning.

För att lösa dagens och framtidens problem måste entreprenörer och innovatörer ges förutsättningar att uppfinna, upptäcka, starta företag och bedriva handel med varandra. Endast så kan företagare skapa förändring och lösningar på de ödesfrågor som annars hotar nuvarande och kommande generationer. Ge företagare förutsättningar att växa. För när företag växer, växer Sverige.

Företagare behöver goda och stabila ramvillkor och förutsättningar för företagande i hela landet. Ett bättre företagsklimat betyder fler arbetstillfällen, ökat välstånd och nya varor och tjänster som underlättar vardagen för alla. Företagarna vill främja svenska företags konkurrenskraft och verkar för att regelgivning, lagstiftning och beskattning utformas och tillämpas på ett sätt som gynnar ett fritt företagande. Grundat på marknadsekonomi och principen om fri företagsamhet vill Företagarna slå vakt om enskild äganderätt, ekonomisk frihet, fri konkurrens och rättssäkerhet.

FÖRETAGARE & VÄLFÄRDEN

Av Sveriges cirka 500 000 företagare har några drivit sitt företag länge, andra har nyss startat. Somliga företag är lönsamma, medan andra går med förlust. Ibland startas företaget på grund av att man inte har något annat alternativ till försörjning. Små företag finns i hela landet. De är en förutsättning för att människor ska kunna bo och leva på landsbygden, men det är också en förutsättning för att livet i storstaden ska fungera.

På kommunal nivå står småföretagen för den största andelen av skatteintäkterna i hela 189 av Sveriges 290 kommuner. Av statens dryga 1 200 miljarder kronor i årlig budget kommer en betydande del från företagens verksamhet.¹ Därför uppger företagare traditionella välfärdsfrågor som de viktigaste politiska frågorna: vård och omsorg, skola och utbildning, tätt följt av lag och ordning.² Som välfärdens finansierare är företagare genuint oroade för hur välfärden administreras och kommer medborgare till del. Ett samhälle som upplevs som rättvist, tryggt och säkert är viktigt för alla.

TILLVÄXT & TILLVÄXTHINDER

Även om det är relativt enkelt att starta företag i Sverige, är det inte alltid lätt att få företag att växa och bli framgångsrika. Det finns gott om politiskt beslutade hinder som hämmar företagares möjlighet att växa. Lagar, skatter och byråkrati kan begränsa företagens förutsättningar att växa om beslutsfattare inte satt sig in i vilka konsekvenser deras beslut får.

Samtidigt finns betydande tillväxthinder. Det gäller både attityder till företagande och vinst, konkreta hinder vad gäller kostnaden att anställa – och möjligheten att hitta nya medarbetare med rätt kompetens, tillgång till finansiering och problemen med icke fungerande eller stängda marknader. Företagarna verkar för att ta bort dessa tillväxthinder. Grunden för att lyckas med detta är att öka insikten om företagandets verklighet, om drivkrafter och problem. Det gäller också att öka kunskapen om hur stor del av tillväxt och jobbskapande som faktiskt sker i de små företagen.

---

¹ Välfärdsskaparna 2021.

² Novus på uppdrag av Företagarna 2021.

Tre prioriterade reformområden för Företagarna

Genom minskad regelbörda, sänkt skattetryck och tillgång till kompetent arbetskraft kan företag växa. Det innebär fler jobb, ökad tillväxt och välfärd, samt fler människor som förverkligar sin dröm som företagare.

MINSKAD REGELBÖRDA

Gemensamma regler är avgörande för en fungerande marknad. Men regler kan även ge upphov till negativa konsekvenser när de blir mindre ändamålsenligt utformade eller helt enkelt för många. Reglerna måste vara användbara, effektiva och rättssäkra, och samtidigt ge möjlighet för företag att utvecklas.

Trots flera regeringars politiska mål om minskade administrativa kostnader har företagens kostnader istället ökat och den upplevda regelbördan bland företag tycks öka. Företagare lägger i snitt ned 10 timmar i veckan på administration. Mycket av denna tid utgörs av administration av regler från myndigheter. Regler och lagar behöver systematiskt utvärderas och tas bort när de inte kan påvisas effektiva.

MINSKAD BESKATTNING AV FÖRETAG & FÖRETAGANDE

Skattenivåer och skattesystemets utformning är en av de viktigaste frågorna för landets företagare. Skatterna berör både priser, lönsamhet, möjligheterna att anställa, bolagets vinst och den egna försörjningen. Skattesystemet bör präglas av förutsebarhet, enkelhet, internationell konkurrenskraft och tillväxtgynnande. Välståndsskapande aktiviteter som företagande, jobb, utbildning (och användningen av densamma) och investeringar bör uppmuntras.

Många företagare upplever att deras skattemedel inte används effektivt. Det är en central uppgift för staten att upprätthålla en effektivitet i och tilltro till skattesystemet. Beskattningen av företag och företagande bör minska. Det ska vara enkelt att betala skatt och beskattningen ska ske rättssäkert, med möjlighet för skattskyldiga att överklaga.

SÄNKTA KOSTNADER ATT ANSTÄLLA & TILLGÅNG TILL KOMPETENT ARBETSKRAFT

Företag och företagare är beroende av duktiga medarbetare för att deras företag ska kunna växa. Kompetensbristen är företagets största tillväxthinder och problemet har under de senaste åren tilltagit. Att anställa en person är att släppa in denne i det viktigaste en företagare har – sitt företag och livsverk. En anställning är en förpliktelse som medför stort ansvar och är förknippat med stor risk. Höga löner och arbetsgivaravgifter tillsammans med långtgående arbetsgivaransvar innebär att Sverige har höga kostnader för att anställa.

Den höga kostnaden att anställa är ett av skälen till att sysselsättningen inte ökar tillräckligt bland gruppen utrikes födda och personer med låg utbildningsbakgrund. För att företag ska kunna växa och utanförskapet brytas krävs breda insatser för att sänka kostnaden att anställa.

Kostnaden att anställa kan sänkas genom sänkta arbetsgivaravgifter, en mer differentierad lönestruktur som bättre speglar kompetens och att minska risker förknippade med långtgående arbetsgivaransvar så som administrativa pålagor och oförutsägbara kostnader relaterade till exempelvis arbetsrätt, sjuklöneansvar och långtgående rehabiliteringsansvar.

Politikområden

Arbetskraftsin-
vandring s. 10

Arbetslöshets-
försäkring s. 11

Arbetsmarknad
& AF s. 12

Arbetsmiljö s. 13

LAS

Arbetsrätt s. 14

Brott &
trygghet s. 16

Elförsörjning
s. 19

Finansiering s. 20

Forskning &
innovation s. 22

Hållbarhet s. 23

Infrastruktur
s. 24

Internationell
handel & EU s. 26

Konkurrens s. 27

Landsbygd s. 29

Lokalt företags-
klimat s. 30

Miljö & klimat
s. 32

Obestånd &
konkurs s. 35

Offentlig upp-
handling s. 36

Omställning s. 38

Pension s. 39

Regel-
förenkling s. 40

Skatt s. 42

Skola &
utbildning s. 45

Social-
försäkringar s. 46

Välfärd s. 49

Arbetskraftsinvandring

Svenska företag konkurrerar idag på en internationell marknad. Teknik, kapital och inte minst talang har helt andra möjligheter än tidigare att lokalisera sig där de bästa globala förutsättningarna finns. För att svenska företag ska fortsätta att vara konkurrenskraftiga krävs att regelverken de har att följa också kan stå sig i internationell jämförelse.

Osäkerhet och långa väntetider vid arbetskraftsinvandring riskerar företagens verksamheter, särskilt för mindre företag som i högre grad är beroende av att ärendehanteringar inte tar för lång tid. Därför måste handläggningstiden för utfärdande av arbetstillstånd förkortas.

1. STOPPA KOMPETENSUTVISNINGAR

Regeringen bör skyndsamt säkerställa och följa upp att Migrationsverket efterlever nuvarande rättspraxis och att arbetsgivare inte drabbas av villkorsbrister hos tidigare arbetsgivare.

2. UPPHÖR MED NEGATIV SÄRBEHANDLING AV FÖRETAG UTAN KOLLEKTIVAVTAL

Ändra tillämpningen av branschpraxis för att säkerställa att företag utan kollektivavtal kan rekrytera utomeuropeiska medarbetare. I dagsläget särbehandlas företag utan kollektivavtal negativt. Även fackförbundens yttranderätt riskerar fördröja processen då det kan vara oklart vilket fackförbund som ska ges yttranderätt.

3. SLOPA FÖRETAGSEKONOMISK PRÖVNING

Nuvarande regler medför att Migrationsverket bedömer de svenska företagens möjligheter och ekonomiska förutsättningar. Migrationsverket saknar nödvändig kompetens att granska ett företags ekonomi vilket resulterar i att ansökningar avslås på felaktiga grunder.

4. KORTA HANDLÄGGNINGSTIDERNÄ – FÖR ALLA

Såväl förstagångs- som förlämningsansökningar har under lång tid haft en lång handläggningstid. Genom att införa en särskild certifiering för arbetsgivare har man under senare år lyckats korta handläggningstiden avsevärt i vissa fall. Det ställs då bl.a. krav på att företaget har ett återkommande rekryteringsbehov, vilket gör att denna påskyndade handläggning sällan kommer de små arbetsgivarna till gagn. Små företag som inte får certifieras enligt nuvarande regler missgynnas alljämt av längre handläggningstider. Krafttag behöver tas för att korta handläggningstiderna även för de små arbetsgivarna och för dem som anställer sin första medarbetare från tredje land.

Arbetslöshetsförsäkring

Arbetslöshetsförsäkringen berör delar av företagarkollektivet och utgör en viktig del av det offentligt finansierade skyddsnät som finns för såväl företagare som dess anställda. Den låga lönenivån och det faktum att en del företagare inte tar ut någon lön överhuvudtaget, tillsammans med det oregelbundna uttaget gör att företagare är en särskilt utsatt grupp i händelse av arbetslöshet. Företagare är i lägre utsträckning än anställda medlemmar i en arbetslöshetskassa, varför ersättningen vid arbetslöshet blir påfallande lägre. Försäkringen har också vissa försvårande regler för företagare och deras anhöriga.

5. INFÖR EN PREMIEBASERAD FÖRSÄKRING

Företagarna efterfrågar en premiebaserad försäkring av arbetslöshetsförsäkringen. Att betala en premie med valfri ersättningsnivå skulle skapa trygghet och förutsebarhet för företagare med oregelbundna inkomster.

6. SE ÖVER BEGREPPET "VÄSENTLIGT INFLYTANDE"

Reglerna om väsentligt inflytande på ett bolags verksamhet behöver ändras. Idag innebär en suppleantplats i en närståendes företagsstyrelse nekad a-kassa, trots att ingen ersättning utgår för styrelsearbete.

7. ÄNDRA VILANDEFÖRKLARINGSREGLERNA

De permanenta reglerna kring när ett företag ska anses vilande behöver ses över, så att en vilandeförklaring inte innebär ett förbud mot marknadsföring och kundkontakter i syfte att återuppta verksamheten.

Arbetsmarknad & Arbetsförmedlingen

Kompetensbrist är det största tillväxthindret för landets småföretagare. Samtidigt som företagen skriker efter arbetskraft saknar 800 000 människor självförsörjning. Den absoluta majoriteten är utrikes födda och/eller individer med låg utbildningsbakgrund. För att nå en bättre matchning mellan företagets behov och dem som står utanför arbetsmarknaden krävs en effektivare arbetsmarknadspolitik, träffsäkra kompetensutvecklande insatser, att kostnaden för att anställa sänks och att riskerna förknippade med att anställa minskas.

Arbetsförmedlingens uppdrag måste renodlas och begränsas till att handla om myndighetsutövning kopplat till statlig arbetsmarknadspolitik. Arbetsförmedlingen ska fokusera på uppgifter som inte får delegeras till fristående aktörer, som upphandling av insatser. Arbetsförmedlingens kompetens kring upphandling, kontroll och uppföljning måste professionaliseras och effektiviseras.

8. FOKUSERA ARBETSFÖRMEDLINGENS ANSVARSOMRÅDE TILL MYNDIGHETS-UTÖVNING

Arbetsförmedlingen bör i huvudsak arbeta med bedömning av inskrivna individers rätt till insatser samt upphandling, kontroll och uppföljning av leverantörer samt utvärdering av relevanta yrkes- och språkutbildningar.

9. EFFEKTIVISERA ARBETSFÖRMEDLINGENS ARBETE MED UPPHANDLING

I uppdraget som beställare måste Arbetsförmedlingen kunna ställa krav på, och också bedöma, kvalitet och inte avgöra anbud med alltför stor tyngdpunkt på lägsta pris. Att enbart bedöma anbud utifrån pris leder till undermåliga utbildningar som både urholkar konkurrensen och exkluderar små utbildningsaktörer som inte har samma förutsättningar att konkurrera om pris som större leverantörer.

10. TILLÅT INTE KOMMUNER ATT LEVERERA ELLER UPPHANDLAS

Stat och kommun ska inte ägna sig åt sådant som näringslivet är bättre lämpat att utföra. Det offentliga har konkurrensfördelar som ofta bidrar till snedvriden konkurrens på en öppen marknad. Kommuner bör inte tillåtas leverera tjänster eller upphandlas som aktörer för statlig arbetsmarknadspolitik.

11. MINSKA ANTALET LÖNESTÖD OCH ARBETSMARKNADSINSATSER

Det finns idag ett flertal arbetsmarknadspolitiska åtgärder och program med syfte att inkludera individer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Dessvärre har de inneburit en överskådlig palett av åtgärder för företag och tjänstemän på Arbetsförmedlingen. Åtgärderna är dessutom krångliga och har kvalifikationskrav såsom åldersgränser och tid i arbetslöshet. Den önskade effekten av insatserna blir uppnådd; individer fortsätter gå arbetslösa och arbetsgivare går utan arbetskraft. Antalet lönestöd och arbetsmarknadsinsatser bör därför minskas såväl i antal som i specifika kvalifikationskrav.

Läs mer i ämnet i rapporten **Återstart, lägre arbetslöshet och högre självförsörjningsgrad** på foretagarna.se.

Arbetsmiljö

Trygga och säkra arbetsplatser är en självklarhet för näringslivet. Reglerna kring arbetsmiljöfrågor är omfattande, komplicerade och ställer stora krav på de minsta företagen. Kostnaden att göra fel är höga. Liksom all regelgivning måste regelverket vara begripligt och ändamålsenligt. Samtidigt är Arbetsmiljöverket en av de myndigheter som anses ha sämst service och bemötande, enligt Företagarnas undersökningar.

12. FÖRÄNDRA ARBETSMILJÖVERKETS TILLSYN

Dagens tillsyn tycks inte sällan fokusera på skrämsel och ett ensidigt fokus på brister hos arbetsgivare. Arbetsmiljöverkets tillsyn och inspektioner bör syfta till att ge stöd åt arbetsgivare att skapa en god arbetsmiljö och se regelverket som stöd i detta arbete.

13. INFÖR SAMVERKAN OCH SAMARBETE MED FÖRETAGEN

Genom utåtriktat arbete, särskilt med mindre företag, kan Arbetsmiljöverket etablera en naturlig samverkan med företag. På så sätt kan företag med behov uppsöka myndigheten. Särskilt angeläget är detta i och med Arbetsmiljöverkets och andra myndigheters uppdrag att stävja arbetskraftsexploatering.

14. ANPASSA REGELSTRUKTUREN TILL DE MINDRE FÖRETAGEN

Arbetsmiljöverket utfärdar föreskrifter som blir bindande för företagen vad gäller arbetsmiljö. Arbetsmiljöverket behöver se över sin regelstruktur och bättre anpassa reglerna så att även de minsta företagen kan förstå och följa dem.

15. SATSA PÅ OBEROENDE ARBETSMILJÖRÅDGIVARE

Dagens system med regionala skyddsombud bör ersättas med oberoende arbetsmiljörådgivare. Dessa oberoende arbetsmiljörådgivare skulle ha ett självklart uppdrag i att hjälpa företag att bättre förebygga olyckor och bristfällig arbetsmiljö.

Läs mer i ämnet i rapporten **Myndighetsranking 2021** på foretagarna.se.

Arbetsrätt

Arbetsrätten består av ett komplext regelverk med Lagen om anställningsskydd (LAS) i centrum. Ett grundläggande problem med lagstiftningen är att den upplevs som svår att förstå. Samtidigt har arbetsmarknaden förändrats sedan införandet av LAS och regelverket är i behov av en uppdatering. Över 60 procent av alla företag med anställda valt att ställa sig utanför kollektivavtalsmodellen. Otydlig lagstiftning och hänvisning till praxis och villkor som inte finns tillgängliga skapar osäkerhet för företag utan kollektivavtal.

16. VÄRNA MÖJLIGHETEN TILL TIDSBEGRÄNSADE ANSTÄLLNINGAR

Möjligheten att anställa tidsbegränsat behövs på en fungerande arbetsmarknad. Den möjliggör för mindre och växande företag att minska riskerna som är förknippade med tillsvidareanställningar i LAS. De kostsamma och krångliga reglerna för uppsägningar i händelse av felrekrytering eller arbetsbrist kan således undvikas. Reformen som avser att minska rätten för företagare att använda visstidsanställning bör därmed undvikas.

17. UNDERSÖK YTTRELLIGARE UNDANTAG FRÅN TURORDNINGSREGLERNA FÖR FÖRETAG SOM SAKNAR KOLLEKTIVAVTAL

Undantagsregeln av antalet arbetstagare som kan undantas från regeln sist in, först ut måste utökas till en för var femte anställd upp till 49 anställda (sammantaget nio). Likaså bör företrädesrätten för återanställning förkortas för att underlätta för företaget att söka kompetens utifrån det verkliga behovet istället för att hänvisas till arbetstagare med företrädesrätt.

18. FÖRTYDLIGA KOSTNADER OCH REGELVERK FÖRKNIPPADE MED UPPSÄGNING PÅ GRUND AV PERSONLIGA SKÄL

Idag kan arbetstagare ogiltigförklara en uppsägning på grund av personliga skäl. Frågan ska då prövas rättsligt vilket kan ta upp emot två år. Under tiden kvarstår anställningsförhållandet och löner och ersättning ska betalas till arbetstagaren. Möjligheterna att ogiltigförklara uppsägningar på grund av personliga skäl bör reformeras. Kostnader och regelverk förknippade med uppsägning på grund av personliga skäl behöver förtydligas.

19. UNDERSÖK MÖJLIGHETEN ATT INFÖRA EN LAGSTADGAD MINIMILÖN

I Sverige regleras minimilöner genom kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter. Det finns alltså ingen lagstadgad minimilön utan istället bör företagens lönesättning och arbetsvillkor följa den gängse normen i respektive bransch eller vad som avtalats genom kollektivavtal om företaget är anslutet. För de 60 procent av alla företag verksamma i Sverige som valt att ställa sig utanför kollektivavtalsmodellen råder stor osäkerhet då avtalen inte alltid är tillgängliga för andra än de avtalsslutande parterna.

Läs mer i ämnet i rapporten **Återstart, lägre arbetslöshet och högre självförsörjningsgrad** på foretagarna.se.

Brott & trygghet

Brottslighet och otrygghet är faktorer som i allt högre utsträckning försvårar möjligheten att kunna bedriva näringsverksamhet i Sverige. Enligt Företagarnas rapport *Brott mot företagare 2022* har andelen företagare som upplever att den polisiära närvaron är tillräcklig för att skapa trygghet minskat från 32 till 25 procent 2017–2022. Allt färre företagare anmäler brotten till polisen, då den låga uppläringsprocenten gör att man inte ser någon mening med det.

Företagarna vill se en kraftigt ökad lokal polisär närvaro och ett rättsväsende som klarar av att hantera både den allra grövsta kriminaliteten men också alla de vardagsbrott i form av stölder, bedrägerier och skadegörelse som dagligen förpestar tillvaron för många av Sveriges företagare.

20. INFÖR FLER POLISER I YTTRE TJÄNST – I HELA LANDET

Enligt Företagarnas medlemsundersökningar är fler synliga områdes- och kommunpoliserna den viktigaste åtgärden för att öka tryggheten bland Sveriges företagare. Regeringen har som ambition att öka antalet polisanställda med 10 000 till 2024. Samtidigt har antalet poliser i yttre tjänst sjunkit sedan 2015. När Polismyndigheten växer är det helt avgörande att utbyggnaden resulterar i fler synliga och närvarande poliser över hela landet. I varje kommun bör det finnas en polisiär trygghetskontakt med god kännedom om det lokala näringslivets förutsättningar och utmaningar.

21. INLED EN NATIONELL OFFENSIV MOT MÄNGDBROTTE

När brottslighet fyller tidningsrubriker handlar det oftast om grov kriminalitet i form av skjutningar och bombdåd, vilket med rätta möts av skarpa avståndstaganden från politiken. De vanligaste brotten som drabbar företag och som förpestar tillvaron för Sveriges företagare är dock mängdbrott i form av inbrott, bedrägerier, skadegörelse och stölder. För att brottsutsatta företagare ska få tillbaka förtroendet för Sverige som rättsstat och börja anmäla brotten till polisen kommer det krävas en tydlig nolltolerans mot vardagsbrottslighet.

22. STÄRK HELA RÄTTSKEDJAN

Precis som Polismyndigheten de senaste åren har fått budgetförstärkningar för att motverka kriminaliteten behöver liknande satsningar även göras till de myndigheter som i nästa steg ska hantera det ökade flödet av brottmål. Det handlar främst om Åklagarmyndigheten, Sveriges Domstolar, Ekobrottsmyndigheten och Kriminalvården men även myndigheter som kompletterar Polisens verksamhet, i form av Kustbevakningen och Tullverket.

23. SÄRREDOVISA BROTT SOM DRABBAR FÖRETAGARE

Idag saknas det offentlig kriminalstatistik över brotten som riktar sig mot företagare. Regeringen bör ge Brottsförebyggande rådet, Brå, i uppdrag att särredovisa brott som drabbar företagare. Det gäller även i den Nationella trygghetsundersökningen (NTU) där det tydligare behöver framgå om det är en näringsidkare som har blivit utsatt.

24. STÄRK FÖRETAGARES RÄTTIGHETER VID NEDLAGDA BROTTsutredningar

Andelen brottsutsatta företagare som anmäler brott har minskat stadigt de senaste åren. Orsaken är ofta att företagare inte ser någon mening med att polisanmäla då det, trots god bevisning, endast leder till en nedlagd förundersökning som inte gör det mödan värt att anmäla. För att öka företagares anmälningsbenägenhet, och därmed få en mer rättvisande brottsstatistik, behöver Polisen i högre grad motivera på vilka grunder en direktavskrivning beslutats eller varför en förundersökning lagts ner, och tydligt informera den drabbade företagaren om vilka möjligheter som finns när det kommer till att begära en överprövning av beslutet.

25. INFÖR LÖPANDE GRÄNSKONTROLLER PÅ UTFÖRSEL AV GODS

Som en del i att bekämpa internationella stöldligor har Företagarna under lång tid lyft behovet av att Tullverket saknar befogenhet och resurser att kontrollera utförelse av stöldgods. 2020 lämnade regeringen förslag på ändringar i smugglingslagen som syftar till att ge Tullverket en utökad möjlighet att ingripa mot brott. Företagarna välkomnar dessa förändringar men efterfrågar även ytterligare åtgärder som gör utförelse av stöldgods till ett smugglingsbrott och som syftar till att Tullverket i högre utsträckning inriktar sin verksamhet på löpande utförelsekontroller.

Läs mer i ämnet i rapporten **Brott mot företagare 2022** på foretagarna.se.

Elförsörjning

Ett elsystem som säkerställer att fossilfri el finns tillgänglig när- och varhelst den behövs är en grundförutsättning för att driva företag i Sverige. Näringslivets omställning, expansion av befintliga verksamheter eller nyetableringar kräver tillförlitlig elförsörjning och el till ett konkurrenskraftigt pris.

26. PÅSKYNDNA ELNÄTSBYGGNATIONEN

För att möta den kapacitetsbrist som finns i elnätet måste handläggningstider och tillståndprocesser förenklas och förkortas. Detta kan ske genom att samhällskritiska ärenden ges förtur och att tillfällen för yttrande regleras, samt att samverkan och handläggningstider hos berörda myndigheter effektiviseras.

27. TILLÅT ALL FOSSILFRI ELPRODUKTION I SYSTEMET PÅ LIKA VILLKOR

För att Sverige ska ha en robust, planerbar och klimatneutral elproduktion bör alla fossilfria energislag bevaras och utvecklas. Det energipolitiska målet om 100 procent förnybar elproduktion bör därför ändras till 100 procent fossilfri elproduktion.

28. JÄMNA UT SPELPLANEN PÅ MARKNADEN FÖR FOSSILFRI ELPRODUKTION

För att undvika ökade kostnader för konsumenterna bör ytterligare subventioner av icke-planerbar elproduktion undvikas, exempelvis gällande vindkraften.

29. SÄNK ENERGISKATTEN PÅ EL

För de företag som betalar full energiskatt på el utgör hälften av elräkningen skatt och moms. Sverige har idag systembrister i infrastrukturen som tidvis innebär extrema elpriser. Dessa brister kräver långsiktiga lösningar. För att minska företagens elkostnader bör energiskatten på el sänkas kraftigt, till 30 procent av dagens nivå, för att sedan över tid helt fasas ut.

Läs mer i ämnet
i rapporten **Små
företag med stora
ambitioner** på
foretagarna.se.

Finansiering

Många mindre företag har svårt att expandera verksamheten på grund av svårigheter, och höga kostnader relaterade till finansiering. Företagare och företags anställda bör uppmuntras att investera i växande och onoterade företag genom skatteavdrag och personaloptioner. Ökad konkurrens på lånemarknaden och bland riskkapital förbättrar tillgången till kapital för de mindre företagen.

30. ÖKA MÖJLIGHETERNA ATT INVESTERA I ONOTERADE BOLAG

Incitamenten för direkt ägande och investeringar i onoterade bolag bör stärkas. Investeraravdraget för den som investerar i onoterade bolag vid start eller nyemission bör utvidgas. Femårsperioden för skyldighet att återföra avdraget vid försäljning av andelarna bör kortas. Avdragsmöjligheten borde utökas, såväl andelen som taksumman. Möjligheten att använda Investerarsparkontot för investeringar i onoterade bolag bör utredas.

31. FÖRBÄTTRA SYSTEMET FÖR PERSONALOPTIÖNER

Den som själv deltagit i värdetillväxten i framgångsrika företag är ofta beredd att senare investera i andra växande företag. Möjligheter för företag att använda kvalificerade personaloptioner bör utökas. Mängden branscher som utesluts från regelverket är alltför vidsträckt. Regeringen bör se över branschbegränsningen i kommande justeringar av reglerna. Gränsvärdena för antal anställda och omsättning bör höjas och möjligheterna att sätta ned gränsen för intjänandetid bör undersökas. Regelverket bör också justeras för att säkerställa att försäljning av aktier som anställda erhållit genom kvalificerade personaloptioner beskattas som kapitalinkomst, inte lön.

32. FÖRBÄTTRA KONKURRENS PÅ LÅNEMARKNADEN

Underlätta för fler utmanare till storbankerna för en bättre konkurrens på bankmarknaden. Detta gäller särskilt för alternativa finansieringslösningar som crowdfunding och crowd-lending.

Läs mer i ämnet
i rapporten
Finansiering
för återstart på
företagarna.se.

EKBERGS

REINER STEIN

Forskning & innovation

Forskningspolitiken är ett vidsträckt område som innefattar en mängd olika stödformer och regelverk. Allt mer har forskningspolitiken kommit att inriktas på innovation och innovationsstöd. Det är därför av stor betydelse att statliga innovationsstödande insatser dels utvärderas tydligt utifrån resultat, dels är tillgängliga även för mindre företag. Mindre företag måste också ha ett fullgott skydd för sina innovationer.

33. UTÖKA OCH UTVÄRDERA PROGRAM FÖR INNOVATIONSFINANSIERING

Det befintliga finansieringsprogrammet för inkubatorer bör styras mer av utvärderingsbara resultatmått. Ett statligt finansieringsprogram för science parks bör införas, motsvarande det som idag finns för inkubatorer med krav på privat medfinansiering. Krav på utvärderingsbara resultatindikatorer bör vara en del av ett sådant program.

34. UTVÄRDERA INNOVATIONSSTÖDEN UTIFRÅN SMÅFÖRETAGENS NYTTA

Innovationsstödssystemen vid universitet och högskolor, däribland innovationskontoren, måste kontinuerligt utvärderas utifrån output-faktorer. Detsamma gäller de strategiska innovationsprogrammen, för vilka det därtill är särskilt viktigt att beakta hur anslagna medel kommer små och medelstora företag till del.

35. FRÄMJA SMÅFÖRETAGENS IMMATERIALRÄTTSKOMPETENS

Redan i tidiga skeden av ett innovationsprojekts utveckling måste ställningstaganden tas i juridiska och patenträttsliga frågor. Kompetensen rörande dessa frågor är bristfällig hos många små företag och entreprenörer, samtidigt som de ekonomiska resurserna är små. En stödfunktion med syfte att erbjuda sådan kompetens till denna målgrupp bör utredas, eventuellt i form av ett checksystem.

36. VÄRNA INNOVATIONSSSEKRETESS

För att potentiella leverantörer ska känna sig trygga med att innovativa lösningar inte ska läcka ut i för tid på marknaden vid offentliga upphandlingar, är det viktigt att patenträttsligt skydd regleras utförligt i de upphandlingspliktiga kontrakten. Sekretess på anbudshandlingar bör gälla när en enskild som trätt i förbindelse med en myndighet skulle lida skada om uppgiften röjs. Generellt bör också kunskapen hos upphandlande myndigheter om patent, företags-hemligheter och andra immateriella tillgångar stärkas.

37. FÖRBÄTTRA TILLGÅNGEN TILL DOMSTOLSPROCESS

Företagares och innovatörers möjlighet att tillvarata sina rättigheter i domstol vad gäller intrång i patent och andra immaterialrätter behöver stärkas.

Hållbarhet

Många företag upplever konkurrensfördelar av att bedriva ett hållbart företagande. Samtidigt är möjligheten till ett aktivt hållbarhetsarbete en resursfråga hos företagen. För att företagen långsiktigt ska kunna vara ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbara krävs en politisk inriktning där hållbarhet går hand i hand med rörelsefrihet, ökat välbefinnande, tillväxt och ekonomisk aktivitet.

38. STIMULERA EFTERFRÅGAN PÅ SMÅFÖRETAGENS HÅLLBARA PRODUKTER OCH TJÄNSTER

Affärsnyttan är kärnan i småföretagens hållbarhetsarbete. Upphandlingar med höga ambitioner som uppmuntrar hållbarhetsaspekter och som är anpassade efter småföretagens verklighet kan accelerera utvecklingen.

39. UTVECKLA SKATTEREDUCERINGAR OCH GE EKONOMISKA INCITAMENT FÖR OMSTÄLLNINGEN

Kostnader är en avgörande faktor för småföretagare och en stor ekonomisk fördel med att satsa på fossilfria alternativ skulle snabbt skapa mer driv i omställningen i hela värdekedjan. Det behövs också fler och mer omfattande ekonomiska stimulansinsatser. Insatserna kan vara i form av skattenedsättningar för miljövänliga alternativ, eller medel med förenklade ansökningsprocesser för småföretag för investeringar för olika fossilfria alternativ.

40. STÄRK KOMPETENSEN I ATT HANTERA HÅLLBARHETSKRAV

Brist på tid, ekonomi och kunskap utgör begränsningar för företagen att bedriva ett aktivt hållbarhetsarbete. Ökade krav, fler regler och mer administration riskerar att bli kontraproduktivt och stå i vägen för företagens möjligheter att bli mer hållbara. Småföretag i synnerhet behöver ekonomiska incitament för att säkerställa den interna kompetensen avseende att hantera ökande hållbarhetskrav, exempelvis när det gäller redovisning och gränsöverskridande handel. Ett sätt kan vara att sådana företag erbjuds en form av check för att anlita specialrådgivare eller bekosta vidareutbildning på relevanta områden för befintliga anställda.

Läs mer i ämnet
i rapporten **Små
företag med stora
ambitioner** på
foretagarna.se.

Infrastruktur

Investeringar i befintlig och ny infrastruktur är avgörande för svenska företags konkurrenskraft. Det är en förutsättning för handel såväl inom landets gränser som handel med utlandet. För att hela landet ska leva krävs ett robust väg- och järnvägsnät, utbyggt bredband och fibernät.

41. ÖKA BREDBANDSUTBYGGNADEN

För att Sverige ska klara målet om att hela Sverige ska ha tillgång till snabbt bredband år 2025 krävs ytterligare medel för utbyggnad av fibernät, enklare tillståndsgivning från kommunen för att skapa förutsägbarhet hos den aktör som bygger bredband samt ändring av dagens regelverk så att landets stadsnät undantas från den så kallade lokaliseringsprincipen.

42. FOKUSERA PÅ UNDERHÅLL OCH ÖKAD KAPACITET I VÄG- OCH JÄRNVÄGSNÄTET

Det finns ett stort behov av ökade investeringar i drift och underhåll, samt att åtgärda flaskhalsar och ökad kapacitet i transportsystemet. Därför bör finansiering av nya stambanor för höghastighetståg läggas utanför ordinarie infrastrukturplan, så att nödvändiga investeringar i väg- och järnvägsnätet inte blir undanträngda.

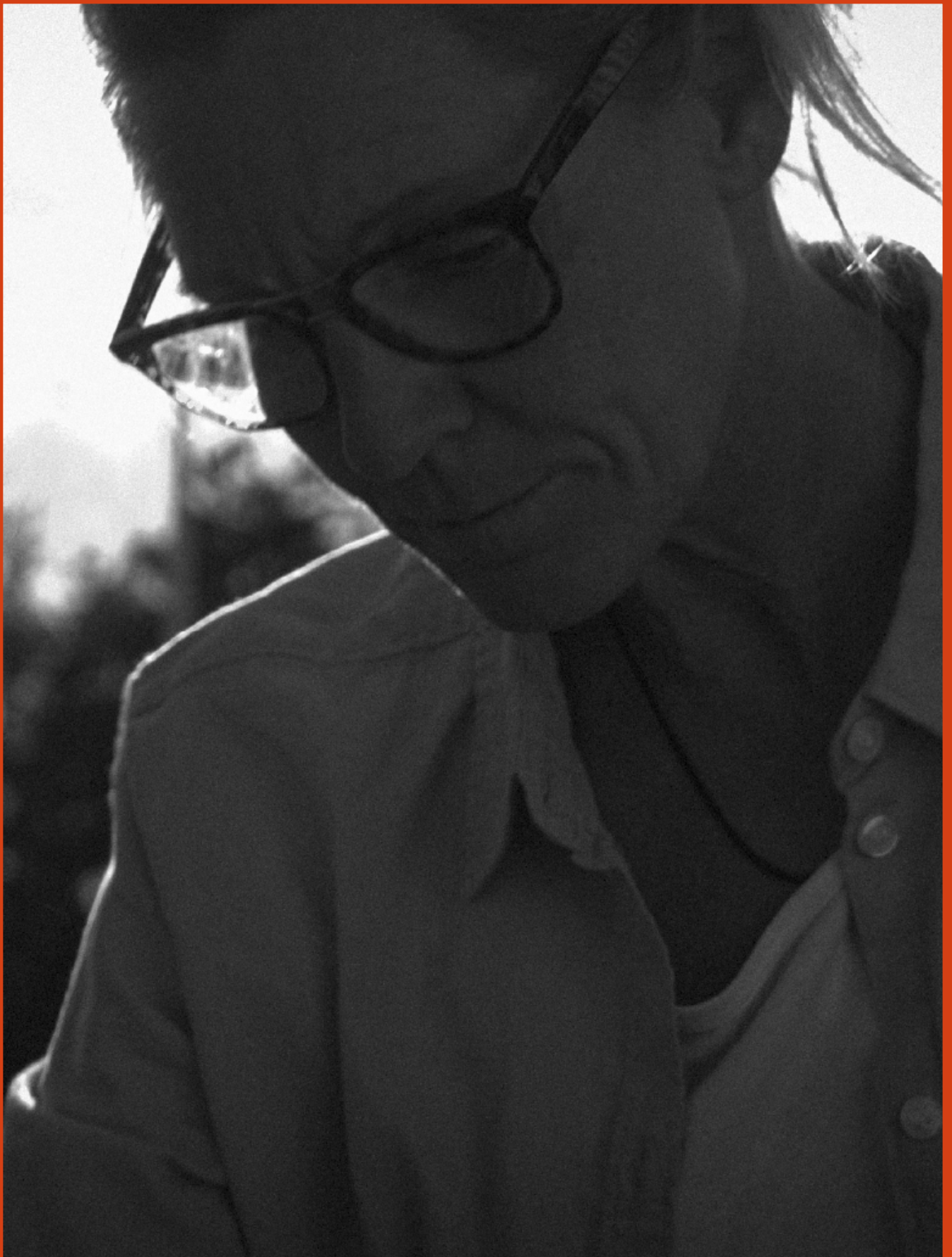
43. SÄKRA FLYGETS LÅNGSIKTIGA KAPACITET

Ett utvecklat och hållbart transportsystem, där fokus riktas mot att minska utsläppen, bidrar till ökad tillgänglighet och konkurrenskraft i hela landet. För näringslivet spelar flyget en viktig roll i att kunna tillgodose snabba transporter och tillgång till den globala ekonomin. Det är därmed viktigt att säkra upp en långsiktig kapacitet på Arlanda innan en förtida nedläggning av Bromma flygplats inleds.

44. AVBRYT HASTIGHETSSÄNKNINGAR SOM METOD FÖR ÖKAD TRAFIKSÄKERHET

Sänkta hastighetsgränser drabbar företag på lands- och glesbygd särskilt hårt. Tillgängligheten försämras och restiderna förlängs, vilket påverkar produktivitet och kompetensförsörjning. Utökad underhåll i kombination med åtgärder som mitträckesseparering, säkra stråk för oskyddade trafikanter och säkrare vägkorsningar är mer effektiva lösningar för att öka trafiksäkerheten.

Internationell handel & EU

Sverige är ett litet land. Vi är beroende av handel och relationer med våra grannar. Genom att avveckla tullar och minska handelshinder underlättas det ömsesidiga utbytet av varor, tjänster och investeringar, vilket i längden syftar till att stimulera ländernas ekonomier, skapa fler jobb och främja utbyte av teknik, kunskap och idéer. Handel är avgörande för svensk konkurrenskraft. EU:s inre marknad måste värnas och fokus bör läggas på att utveckla unionens kärnområden – fri rörlighet av människor, varor och tjänster. Handelshinder måste motarbetas.

45. VÄRNA EU:S INRE MARKNAD

EU:s inre marknad är en viktig marknad som innebär en stor potential för svenska företag. Företagarna anser att EU bör lägga fokus på sina kärnområden – fri rörlighet av människor, varor och tjänster. Den inre marknaden bör därför värnas och handelshinder motarbetas.

46. FRÄMJA HANDELN

Handel med andra länder och företags förmåga att nå ut på internationella marknader är avgörande för Sveriges ekonomi, arbetsmarknad, och vår gemensamma välfärd. 30 procent av Sveriges export idag går utanför EU. Genom en bättre samordning av det statliga exportstödet och att inkludera fler småföretag i satsningar kan den outnyttjade potentialen i småföretagen för att öka den internationella handeln realiseras.

EU:s handelsstrategi bör vara globalt pådrivande för öppenhet och frihandel, stödja hållbar utveckling, främja den fjärde industrirevolutionen och liberalisera tjänstehandeln. EU bör främja regelbaserad handel (reformering av WTO), utbyggda partnerskap och fler handelsavtal.

Konkurrens

En effektiv konkurrens främjar en rationell produktion samt resursfördelning, bidrar till att öppna marknader och gynnar etablering av nya företag och utveckling av nya produkter. Stat och kommun ska inte bedriva verksamhet på konkurrensutsatta marknader där det inte är motiverat ur en samhällsnytta. Om sådana skäl finns måste stat och kommun beakta sin särställning och inte använda skattefinansierade medel som konkurrensfördel. Detsamma gäller för idéburna aktörer i välfärdssektorn som inte som inte bör få en särställning in till de offentliga kontrakten. Detta kan på sikt bli en inskränkning i fri konkurrens på lika villkor och i allra högsta grad påverka företagens förutsättningar att agera på en konkurrensutsatt marknad.

47. KONKURRENSUTSÄTT FLER MARKNADER

Genom att öppna upp och konkurrensutsätta fler marknader ges nya affärsmöjligheter för företag. Genom att gå från egen regi till externa utförare kan stat, regioner och kommun lägga resurser på sina kärnuppdrag och låta leverantörerna, i sund konkurrens, få utföra fler uppdrag.

48. UNDVIK ATT DET OFFENTLIGA AGERAR LEVERANTÖRER PÅ KONKURRENS-UTSÄTTA MARKNADER

Stat, region och kommun ska inte ägna sig åt sådant som näringslivet är bättre lämpat att utföra. Det offentliga har konkurrensfördelar som ofta bidrar till snedvriden konkurrens på en öppen marknad. För att minimera dessa risker bör stat, region och kommun inte agera leverantörer på konkurrensutsatta marknader.

49. BEKÄMPA OSUND KONKURRENS

Stat, region och kommuner måste ta sitt ansvar att bekämpa osund konkurrens såsom korruption och jäv. Genom att tillförsäkra kunskap, kompetens, regelefterlevnad och ansvarstagande skapas tillit till det offentliga vilket stärker den offentliga affärens attraktionskraft.

50. HINDRA ATT VISSA TYPER AV LEVERANTÖRER ELLER ORGANISATIONER GES KONKURRENSFÖRDELAR

Upphandlande myndigheter kan under vissa förutsättningar reservera offentliga kontrakt för en viss typ av leverantörer, en så kallad positiv särbehandling. Det offentliga bör utnyttja denna möjlighet ytterst omsorgsfullt då det påverkar företagens möjligheter att agera på fria konkurrensutsatta marknader.

Landsbygd

Det ska vara möjligt att driva företag i hela Sverige. Infrastruktur som bredband, mobiltelefoni och kommersiell service måste finnas tillgängligt. Transportskatter slår hårt mot landsbygdens företagare.

51. TILLÅT GÅRDSFÖRSÄLJNING AV ALKOHOLHALTIGA DRYCKER

Den svenska produktionen av alkoholhaltiga drycker är en växande bransch. Utbudet och antalet producenter har ökat kraftigt och de allra flesta av dem är småföretag med i genomsnitt 2–4 anställda, både i städer och på landsbygden. Företagarna anser att gårdsförsäljning av alkohol är en viktig del i att stärka den svenska turism- och besöksnäringen. På sikt kan det bidra till ett ökat företagande och ökad sysselsättning. Gårdsförsäljning gynnar inte bara de små vingårdarna och bryggerierna; hela den lokala och regionala ekonomin främjas. Företagarna anser att det bör vara möjligt för småskaliga tillverkare att ha möjlighet till försäljning på tillverkningsplatsen.

52. SÄKERSTÄLL KOMMERSIELL SERVICE I HELA LANDET

För att möjliggöra företagande och entreprenörskap på landsbygderna är tillgången till service livsviktig. Tillgång till barnomsorg, bank, bensinmack och postservice är ett måste för företagare på landsbygden på samma sätt som företagare i städer. Likaså kan det vara en avgörande faktor för att locka nyetableringar på landsbygden.

53. SE ÖVER DET KOMMUNALA UTJÄMNINGSSYSTEMET

Det kommunala utjämningsystemet ska möjliggöra att hela Sverige ska leva. Pengarna ska inte gå till misskötta storstäder utan till service i mindre kommuner på landsbygden. Företagarna anser därför att det kommunala utjämningsystemet måste ses över.

Lokalt företagsklimat

En företagare som är verksam i flera olika kommuner märker snabbt att nivån på avgifter, handläggningstider och inte minst attityden mot företag och servicenivån kan skilja sig stort. Förklaringen till detta är dels att kommuner tillämpar och implementerar regler olika, dels att vissa kommunledningar mer än andra har prioriterat att skapa en företagsanpassad myndighetsutövning i kommunen.

Under den kommande mandatperioden är det av yttersta vikt att politiker och tjänstemän i alla kommuner har kunskap om de lokala företagens betydelse, förståelse för företagares villkor och också målmedvetet arbetar för att ständigt förbättra och förenkla vardagen för företagare. Det mest avgörande för att skapa ett bra företagsklimat är att det finns en god dialog mellan kommunen och det lokala näringslivet. Oavsett kommunens storlek behöver det finnas kontaktytor där man kan träffas under både formella och mer informella former och tillsammans diskutera aktuella frågor som rör utvecklingen av kommunen.

54. INFÖR EN SMÅFÖRTAGSANPASSAD MYNDIGHETSUTÖVNING

Enligt en kartläggning gjord av Näringslivets regelnämnd, NNR, finns det stora och oförklarliga skillnader mellan Sveriges kommuner när det kommer till storlek på avgifter, avgiftsnivåer och regeltillämpning. Kommunledningen bör sätta upp kvantitativa mål med fokus på resultat och kostnadseffektivitet för att vässa den kommunala servicen gentemot företag. Samtliga kommuner bör även ha en process för kommunal regelgivning med en tydlig konsekvensanalys kring vad regeln innebär för framför allt små företag. Processen bör även innefatta förankring i ett advisory board bestående av representanter för det lokala näringslivet (av typen näringslivsråd).

55. UTÖKA KOMMUNENS TJÄNSTEGARANTIER GENTEMOT FÖRETAG

För ett företag som vill göra en utbyggnad eller starta upp restaurangverksamhet inför sommaren kan det vara förödande om tillståndet drar ut på tiden. Enligt gällande plan- och bygglag ska bygglovsavgiften reduceras med en femtedel per påbörjad vecka för handläggningstiden som överstiger tio veckor. Företagarna vill att tjänstegarantier, där kommuner åläggs att fatta beslut om tillståndsärenden inom en viss tid och att tillståndsavgiften minskas eller efterskänks om kommunen inte uppfyller garantin, breddas till att omfatta fler tillståndsområden.

56. INFÖR EFTERHANDSDEBITERING BRETT

Många kommuner har ett avgiftssystem för sin tillsynsverksamhet som debiterar företagen oavsett om tillsynen har genomförts eller inte, vilket för den enskilda företagaren upplevs som både obegripligt och illegitimt. Från och med år 2023 kommer det vara obligatoriskt för samtliga kommuner att tillämpa efterhandsdebitering för livsmedelskontroller. Företagarna vill att fakturering efter faktisk genomförd tillsyn blir obligatoriskt inom all form av kommunal myndighetsutövning gentemot företag, och inte bara inom livsmedelskontroller.

57. INFÖR FÖRETAGSLOTS OCH EN VÅG IN

Alla kommuner bör erbjuda en lotsfunktion där samordning sker kring enskilda företagsärenden som kräver kontakt med flera olika myndigheter. I den mån det är möjligt bör kommuner även samordna olika typer av tillsynsbesök, så att till exempel tillsyn av alkoholförsäljning och miljöfarlig verksamhet sker vid samma tidpunkt för att underlätta för företagaren.

58. PLANLÄGG FÖR BYGGBAR MARK OCH LOKALER

Ett välplanerat transportnätverk och utökat samt välfungerande bredband är avgörande för företagens möjligheter att bedriva verksamhet. Kommuner bör löpande i den fysiska planeringen involvera näringslivet tidigt i processen. När nya detaljplaner tas fram är det viktigt att kommuner planlägger både för nya bostäder, men också för företagsetablering i form av byggbar mark och lokaler, bredband och välfungerande möjligheter till leveranser. Här är det även viktigt att kommuner tänker på frågor som rör trygghet och säkerhet för företagare och deras anställda, i form av belysning och eventuell kameraövervakning.

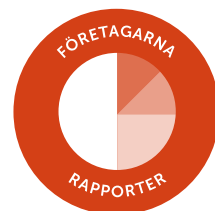
59. INTEGRERA TRYGGHETSFRÅGORNA I NÄRINGSLIVSARBETET

Brottslighet och otrygghet är faktorer som i allt högre utsträckning försvårar möjligheten att kunna bedriva näringsverksamhet i Sverige. På samma sätt som många kommuner idag involverar det lokala näringslivet i frågor som rör service i myndighetsutövningen, kommunal upphandling och kompetensförsörjning behöver även trygghet och säkerhet integreras i kommunernas löpande näringslivsarbete. Det kan handla om näringslivsplaner och strategidokument, samt i löpande kommunikation via nyhetsbrev och kommunens hemsida. Även vid fysiska träffar i form av näringslivsråd, frukostmöten och trygghetsvandringar behöver kommunen säkerställa att poliser från lokalpolisområdet och kommunens säkerhetsamordnare vid behov finns representerade. I såväl medborgarlöften som i lokala brottsförebyggande råd behöver det finnas ett tydligt företagarfokus.

60. FÖRSVÅRA FÖR DEN ORGANISERADE BROTTSLIGHETEN

Ytterligare ett viktigt verktyg som kommuner har för att stävja kriminaliteten är via den löpande kommunala myndighetsutövningen (tillsyn och tillstånd), i de kommunala inköpen samt i de kommunala bostadsbolagen. På samma sätt som det ska vara lätt för företag att göra rätt behövs även tydliga krafttag mot organiserad brottslighet, där verksamheter används för penningtvätt, och där lagar och regler medvetet inte efterföljs vilket skapar en osund konkurrenssituation för den stora majoriteten av skötsamma lokala företag.

Läs mer i ämnet
i rapporterna
Företagarfakta 2022
och **Välfärdsskaparna**
2021 på foretagarna.se.

Miljö & klimat

Minskade klimatpåverkande utsläpp är viktigt och principen ”förorenaren betalar” ska gälla. Minskad klimatpåverkan sker inte genom minskad tillgänglighet eller upphörd ekonomisk aktivitet. Innovation, export av klimat- och miljövänlig teknik och internationella åtaganden bidrar till omställningen.

61. ERSÄTT FLYGSKATTEN MED UTSLÄPPSMINSKANDE ÅTGÄRDER

Flyget behöver minska sin klimatpåverkan men flygskatten är i detta avseende inte rätt verktyg eftersom incitament för bränslebyte saknas. Skatten bör därför avskaffas när nu reduktionsplikten för flyget finns på plats. För att minska utsläppen ytterligare bör miljöstyrande start- och landningsavgifter införas samt beskattning av flygbränsle tillåtas.

62. ERSÄTT ELEKTRONIKSKATTEN MED EU-GEMENSAM LAGSTIFTNING

Redan idag är många kemikalier förbjudna och alternativ till hälso- och miljöpåverkande flamskyddsmedel finns. För att undvika nationella särbeskattningar och utvidgningar bör istället de oönskade kemikalierna förbjudas, vilket bör genomföras genom skärpt lagstiftning i Reach-förordningen och RoHS-direktivet på EU-nivå.

63. INFÖR ETT EGET BONUS-MALUS-SYSTEM FÖR LÄTTA LASTBILAR

Personbilar och lätta lastbilar har olika användningsområden, men eftersom de behandlas i samma system kommer de lätta lastbilarna ofta vara på malus-sidan i systemet – även om de är betydligt mer miljöanpassade än andra likvärdiga modeller. Upprätta därför ett parallellt system för denna fordonskategori, där fordon med samma användningsområde jämförs med varandra.

64. UNDERLÄTTA FÖR TANKNING AV FÖRNYBARA DRIVMEDEL

Det är idag till stor del möjligt att ersätta fossila drivmedel med biodrivmedel i befintliga motorer. Exempelvis dieselbilar som körs på 100 procent förnybar biodiesel blir belastade med fordonsskatt, trots att dessa bilar har mycket lågt utsläpp av koldioxid. Detta gäller även så kallade flexifuel-bilar som drivs på etanol, vilka inte erhåller den bonus som ges till gasbilar. Det borde därför införas en möjlighet att, genom redovisning, göra avdrag på fordonsskatten vid tankning av förnybara drivmedel.

65. SÄNK DRIVMEDELSKOSTNADERNA

Sedan reduktionsplikten infördes har drivmedelskostnaderna ökat kraftigt. Utöver reduktionspliktens påverkan på drivmedelspriserna sker en årlig uppräknings av skattesatserna, s.k. BNP-indexering. För att sänka företagets kostnader bör BNP-indexeringen slopas. Energiskatten på bensin och diesel är, över nivån som krävs för att täcka kostnaden för de utsläpp som drivmedlen orsakar, främst en fiskal skatt. Den bör därför sänkas för att inte äventyra svenska företags konkurrenskraft. Momsen på energiskatt bör tas bort. Till detta bör skatten på förnybara drivmedel som blandas in i bensin och diesel inom ramen för reduktionsplikten slopas.

Läs mer i ämnet i rapporterna **Små företag med stora ambitioner** och **Guld och gröna skatter** på foretagarna.se.

Obestånd & konkurs

En naturlig del av företagande är att vissa företag ibland får svårt att betala sina fordringar. Reglerna för att hantera företags obestånd måste därför vara ändamålsenliga och avvägda mellan företagares och fordringsägares intressen. Skulduppgörelser behöver vara rättssäkra och tillgängliga även för små företag.

66. INFÖR ETT ENKLARE ACKORDSFÖRFARANDE

Företagarna vill se ett enklare förfarande när företag hamnar på obestånd, i form av offentlig skulduppgörelse. Detta förfarande skulle kunna bli ett billigare och snabbare alternativ till rekonstruktion, där ackordsförfarandet lyfts ut ur det större rekonstruktionsförfarandet. Offentlig skulduppgörelse ska inte kräva intyg om förhandsanslutning, och bör innehålla ett skydd mot att häva avtal på grund av dröjsmål med betalning under förfarandet samt skydd mot verkställighet.

67. SÄKRA TILLGÅNGEN PÅ KVALIFICERADE REKONSTRUKTÖRER

Bestämmelserna om vem som kan utses som rekonstruktör i företagsrekonstruktioner bör vara balanserade mellan att garantera företaget och borgenärerna en viss kvalitet, och att tillse att det finns nog tillgång på potentiella rekonstruktörer för att processen inte ska bli alltför kostsam.

68. INFÖR ATT NATIONELLT *EARLY WARNING*-SYSTEM

En nationell rådgivningstjänst bör inrättas, likt de *early warning*-system som funnits i andra EU-länder, för att tidigt fånga upp företag som är i fara att hamna på obestånd. Det är viktigt att denna tjänst både kan fungera som en service som företagare kan vända sig till, och göra viss proaktiv verksamhet. Systemet kan finansieras av staten och ramarna fastslås genom lag och förordning, men utförandet av tjänsterna bör ligga på privata aktörer, genom att tjänsterna upphandlas eller avtal sluts efter intresseanmälan.

69. AVSKAFFA DET SKATTERÄTTSLIGA FÖRETRÄDARANSVARET

Det skatterättsliga företrädaransvaret bör avskaffas, eller kraftigt begränsas. Idag kan en företrädare för ett företag, till exempel en styrelseledamot, bli personligen betalningsansvarig för ett företags skatteskulder som förfallit till betalning, om företrädaren inte har ansökt om konkurs eller rekonstruktion på förfallodagen. Dessa regler driver fram konkurser i onödan och innebär stor osäkerhet för enskilda, eftersom de står i motsättning till de bolagsrättsliga ansvarsreglerna.

Offentlig upphandling

Den offentliga affären måste göras mer tillgänglig och attraktiv för små och medelstora företag. Små och medelstora företag ska känna att offentliga kontrakt kan vara en del av deras affärsidé och strategi och på det sättet få möjlighet att nå tillväxt.

70. STÄRK FÖRUTSÄTTNINGARNA FÖR SMÅ OCH MEDELSTORA FÖRETAGS DELTAGANDE I OFFENTLIGA UPPHANDLINGAR

Små- och medelstora företag utgör 99,9 procent av alla Sveriges företag. Dessa företag måste ges förutsättningar att kunna tilldelas offentliga kontrakt. Den offentliga upphandlingen har under senare tid politiserats från att utgå från kontraktsföremålet till att omfatta samhällspolitiska intressen. För att bibehålla en god konkurrens är det grundläggande att denna förflyttning sker i samverkan med näringslivet.

71. DELA UPP STÖRRE KONTRAKT I MINDRE DELAR

Mindre företag saknar många gånger kapacitet att delta stora upphandlingar. Genom att dela upp en upphandling i flera delområden ges mindre lokala företag möjlighet att delta.

72. STÄLL ENDAST RELEVANTA KRAV KOPPLADE TILL KONTRAKTSFÖREMÅLET

Upphandlande myndigheter måste i högre grad koppla sitt kravställande till kontraktsföremålet. När samhällsintressen vägs in finns en risk att små- och medelstora företags möjlighet att delta förhindras.

73. INFÖR STRATEGISKT ANVÄNDANDE AV DIREKTUPPHANDLING FÖR ATT STÄRKA DET LOKALA NÄRINGSLIVET

Genom att stärka direktupphandling kan upphandlande myndigheter ge det lokala näringslivet fördelar som annars inte är möjligt. Mindre kontrakt kan vara mycket värdefulla för småföretag samt utgöra en grund för tillväxt.

74. BLI BÄTTRE PÅ AVTALSUPPFÖLJNING

En aktiv avtalsuppföljning bidrar till att stärka förutsättningarna för den offentliga affären. Ju fler krav som ställs i offentlig upphandling desto viktigare är det att dessa följs upp för att säkerställa en sund konkurrens på marknaden. Följs inte kontrakten upp finns en stor risk att oseriösa leverantörer får fäste i den offentliga affären. Detta urholkar förtroendet för den offentliga affären och bidrar till att fler företag väljer att avstå från att lämna anbud.

Läs mer i ämnet i rapporterna **Småföretagervänlig upphandlingspolicy och Kommunernas inköp från små och medelstora företag** på foretagarna.se.

Omställning

Arbetsmarknadens parter överenskommelse om arbetsrätt och omställning var en besvikelse när den presenterades. Över 60 procent av alla företag med anställda har valt att ställa sig utanför partsmodellen. För dessa företag är överenskommelsen inte alls den modernisering av arbetsrätten som januariavtalet utlovade. Överenskommelsen innebär för dessa företag ökade kostnader för att anställa och ökad administration.

Företagarna anser att omställning i yrkeslivet är en viktig beståndsdel i en modern arbetsmarknad. Det är centralt att individen är huvudansvarig i sin utveckling. De förslag som regeringen presenterat och som bygger på parternas överenskommelse tar inte i tillräcklig utsträckning hänsyn till alla de arbetsgivare och arbetstagare som inte har kollektivavtal. Förslagen medför också betydande tillämpnings- och avgränsningsproblem, vilket sammantaget inte leder till effektivare arbetsrätt.

75. INFÖR SKATTEINCITAMENT VID INKÖP AV KOMPETENSUTVECKLANDE TJÄNSTER

Höga utbildningskostnader och svårigheter att i förväg beräkna kostnadernas storlek förhindrar nödvändiga satsningar på kompetensutveckling. Företagarna anser att ett skatteincitament som innebär ökade möjligheter för avdrag vid inköp av kompetensutvecklande tjänster bör införas. Företagarna förordar att staten via skatteincitament och ett tydligt regelverk stimulerar investeringar i kunskap, inte minst i mindre företag som saknar resurser att genomföra intern kompetensutveckling. En sådan investering i humankapital bör som presumtion vara avdragsgill.

76. AVSÄTT 40 MILJONER KRONOR I TRE ÅR FÖR STRATEGISK KOMPETENSINVENTERING FÖR SMÅFÖRETAG

Soloföretag och företag med 1–4 anställda kompetensutvecklare i lägre grad än övriga företag trots att behovet av vidareutbildning är stort. De har bland annat svårt att avvara personal, både ekonomiskt och tidsmässigt. Företag kan behöva rådgivning eller stöd kring vilka kompetenser som behöver stärkas för att utveckla och växa företaget. Att möjliggöra strategisk kompetensinventering i företag tydliggör både hur företaget kan växa men också vilken kompetensutveckling som behövs för att nå dit. Regeringen bör avsätta 40 miljoner kronor i tre år för strategisk kompetensinventering för företag med upp till 50 anställda. Dessa medel ska fördelas genom affärsutvecklingscheckar.

77. INFÖR AFFÄRSUTVECKLINGSCHECKAR

Företag med upp till 50 anställda ska kunna ta del av en affärsutvecklingscheck för att möjliggöra strategisk kompetensinventering. Värdet på checken bör vara runt 20 000 kronor och fungera som en voucher. Företagarna vill se att en mångfald av aktörer upphandlas, antingen regionalt eller nationellt, för att erbjuda kompetensinventering av små företag. Då företagens behov skiljer sig är det viktigt med ett brett utbud av aktörer som kan erbjuda kompetensinventering. Kompetensinventeringen ska resultera i tydlig översikt över befintliga medarbetarnas kompetens, vilka eventuella behov av kompetensutveckling eller rekryteringsbehov som finns.

Läs mer i ämnet i rapporten **Vägar till kompetenslyft** på foretagarna.se.

Pension

Pensionen berör företagare både i egenskap av framtida pensionärer och som arbetsgivare. Det är avgörande att pensionssystemet är långsiktigt hållbart och borgar för goda pensioner för nuvarande och framtida generationer. Pensionssystemet bör präglas av raka rör mellan inbetalda avgifter och utbetalningar. Detta bör förenas med lättnader i beskattningen för att underlätta uppbyggnaden av ekonomiska buffertar i småföretag.

78. ÅTERINFÖR AVDRAGSRÄTT FÖR PRIVAT PENSIONSSPARANDE OCH INFORMATIONSSINSATSER

Att öka förståelsen för pensionen bör vara prioriterat. Kunskapen är alltför låg både bland företagare och anställda. Det görs bäst genom att stärka individens ansvar för den egna pensionen, dels genom ökad avsättning till premiepensionen, ett fortsatt valfrihetssystem och genom att återinföra avdragsrätten för det privata pensionssparandet. Dessutom bör ökade resurser läggas på informationsinsatser bland alla grupper på arbetsmarken.

79. STOPPA HÖJNING AV ÅLDERSPENSIONSavgifTEN

Att öka kostnaderna att anställa genom höjd eller omfördelad ålderspensionsavgift i arbetsgivaravgifter hämmar konkurrenskraften. Sedan införandet 1995 har löneavgiften nästan åttadubblats, och bara sedan 2010 har den fördubblats, från 6 procent 2010 till 11,62 procent 2020. Sammantaget betalar företagen in cirka 190 miljarder kronor i allmän löneavgift årligen.

80. SÄNK INKOMSTSKATTEN FÖR EGENFÖRETAGARE EFTER RIKTÅLDERN

Den som anställer någon efter 65 års ålder betalar endast ålderspensionsavgiften på 10,21 procent och inte hela arbetsgivaravgiften på 31,42 procent. För den som arbetar med F-skatt efter riktåldern bör inkomstskatten halveras eller slopas helt. Det skulle ge incitament att arbeta i eget företag längre upp i åldrarna.

81. MINSKA KRAVEN PÅ TRÄDA OCH KARENS VID GENERATIONSSKIFTE

Om en fåmansföretagare vill lämna vidare sitt företag till en närstående, exempelvis barn, och kunna ta ut en försäljningssumma till 25 procent skatt måste företagaren dels hålla sig borta från aktivitet i företaget i fem år (karens), dels låta kapitalet i fråga ligga mer eller mindre orört i fem år (träda). Detta medför att många fåmansföretag går miste om kompetens och investeringar och att generationsskiften försvåras. Femårsperioden bör kraftigt förkortas.

82. HÖJ PREMIEPENSIONSAVSÄTTNINGEN FRÅN 2,5 TILL 5 PROCENT

När inkomstpensionen haft en avkastning om ca 3 procent per år har fondtorget i genomsnitt haft en avkastning på 7,5 procent. En större del av pensionen bör därför placeras aktivt. Dessutom stärker det medborgarens egenmakt över sin egen pension.

Regelförenkling

Gemensamma regler är avgörande för en fungerande marknad. Men regler kan även ge upphov till negativa konsekvenser när de blir mindre ändamålsenligt utformade eller helt enkelt för många. Reglerna måste vara användbara, effektiva och samtidigt ge möjlighet för företag att utvecklas.

Inget tyder idag på att reglerna blir färre. Tvärtom tycks den upplevda regelbördan för företag öka. Företagare lägger i snitt ner 10 timmar i veckan på administration. Mycket av denna tid utgörs av administration av regler från myndigheter. Denna tid måste minskas så att företagare kan fokusera på att få företag att växa. Byråkrati, regler och blanketter ska anpassas för småföretagare – inte tvärtom. Företagens regelbörda och administrativa kostnader måste sänkas.

83. INFÖR EN PERMANENT ARBETSMODELL FÖR REGELFÖRENKLINGSARBETE

Regeringen bör införa en permanent arbetsmodell för regelförenkling. Arbetet bör ledas från statsrådsberedningen för att tydliggöra ägandeskapet och se till att det står sig över tid. Handläggningstider, service och bemötande samt antalet samråd mellan myndigheter och företagen bör vara en del av en årlig uppföljning.

Varje ny administrativ påлага bör utvärderas, dels utifrån en proportionalitetsbedömning, dels utifrån den samlade regelbördan som den nya administrativa uppgiften bidrar till. En sådan utvärdering bör särskilt ta sin utgångspunkt inom respektive bransch. För branscher som karakteriseras av påtaglig regelbörda såsom bygg- och anläggningssektorn restaurang och besöksnäringen bör kvantitativa förenklingsmål införas.

84. STÄRK REGELRÅDETS UPPDRAG OCH FUNKTION

Regelrådet bör omorganiseras till en egen myndighet, med egen budget och personal. Därigenom kan verksamhetens integritet och resurser säkras. För att ge Regelrådet större genomslagskraft i lagstiftningsprocessen bör en återremitteringsfunktion införas vid undermåliga konsekvensutredningar.

85. GE MYNDIGHETER TYDLIGA INSTRUKTIONER ATT VERKA FÖR MINSKAD REGELBÖRDA FÖR FÖRETAG

Regeringen kan genom myndighetsinstruktioner styra myndigheters långsiktiga inriktning och ledningsform. Tydliga instruktioner är en förutsättning om det offentliga förenklingsarbetet ska resultera i bestående effekter. Fler myndigheter bör med anledning av detta få tydliga instruktioner att arbeta för minskad regelbörda för företag.

86. STOPPA OCH VÄND DE SENASTE ÅRENS ÖKNING AV FÖRETAGENS ADMINISTRATIVA BÖRDA

Bland annat bör kravet på personalliggare tas bort, reglerna om kassaregister kraftigt lättas, rapportering av arbetsgivaruppgifter kvartals- eller halvårsvis återinföras, och effektiviteten av de utökade rapporteringskraven för företag utvärderas, med sikte på att skala ner de delar som inte har effekt.

87. INFÖR EFTERFAKTURERING AV UTFÖRD TILLSYN OCH KONTROLLER GENTEMOT FÖRETAG HOS SAMTLIGA MYNDIGHETER

I normalfallet sker de allra flesta betalningar först efter en service är utförd. Offentlig tillsyn och kontroll bör införa ett sådant system för att uppnå en ökad rättssäkerhet i förvaltningsbesluten. Ett sådant system skulle dessutom skapa större förståelse för värdet av tillsynen och till vilken nytta den är för företagets verksamhet. Vid tillsyn ska fakturor från statliga myndigheter tydligt specificeras utifrån vad den faktiska kostnaden inbegriper.

88. INFÖR PRINCIPEN OM EN UPPGIFT, EN MYNDIGHET

Årligen rapporterar företagen en stor mängd uppgifter till statliga myndigheter och verk. Rapporteringssystemen är ofta tidskrävande för företagen. I juni 2018 gav regeringen 67 myndigheter i uppdrag att effektivisera och digitalisera rapporteringsförfarandet i hopp om att förenkla företagens administrativa uppgifter. Detta arbete behöver ytterligare konkretiseras genom att på samtliga myndigheter införa principen om en uppgift en gång.

Läs mer i ämnet i rapporten **Myndighetsranking 2021** på foretagarna.se.

Skatt

Skattesystemet i Sverige ska främja företagande, arbete, investeringar, utbildning och andra välståndsskapande aktiviteter. Det är viktigt för i synnerhet företagande att Sveriges skattesystem är internationellt konkurrenskraftigt och ger goda möjligheter för företag att skapas och växa. Skatterna ska tas ut på ett transparent och förutsebart sett, med rättssäkerhet och låg administrativ börda för skattebetalarna.

89. SÄNK SKATTEN PÅ ATT ANSTÄLLA

Genom arbetsgivaravgiften träffas anställda och företagare av en av EU:s högsta skatter på lönekostnader, vilket är det främsta skälet till att det är dyrt att anställa. Andelen av arbetsgivaravgiften som är ren skatt, utan koppling till sociala trygghetssystem, har stadigt ökat. Sex av tio företagare anger höga arbetsgivaravgifter som det främsta skälet till att inte kunna anställa. Arbetsgivaravgiften bör kontinuerligt sänkas, främst genom sänkning av den allmänna löneavgiften. Sänkningen för de minsta företagen som anställer, det så kallade växa-stödet, bör utökas till fler anställda.

90. MINSKA ENTREPRENÖRSKATTEN

Skatten för företagare som arbetar i sitt eget företag, som regleras genom de så kallade 3:12-reglerna, bör sänkas för att gynna ägarlett företagande. Det är i dessa företag som de flesta nya jobb skapats under senare tid. Takbeloppet för utdelning enligt den så kallade schablonregeln, som har varit oförändrad i ett decennium, bör höjas, och generationsskifte i ägarledda företag bör underlättas genom sänkta träda- och karenskrav.

91. SÄNK MARGINALSKATTEN PÅ FÖRVÄRVSINKOMSTER

Genom värnskattens avskaffande har Sverige inte längre OECD:s allra högsta marginalskatt på lön – men fortfarande en av de högsta. Det är av vikt att fortsätta gynna arbete, utbildning och ansvarstagande genom sänkt marginalskatt, för både högre och lägre inkomster.

92. HÖJ GRÄNSEN FÖR MOMSPLIKT

Nyligen har det beslutats att omsättningsgränsen för momsplikt ska höjas från 30 000 kronor till 80 000 kronor per år. Den nya gränsen är fortfarande påtagligt låg jämfört med snittet i EU. En rejäl förenkling för de minsta företagen skulle uppnås genom en höjning till 250 000 kronor.

93. SÄNK BOLAGSSKATTEN

Bolagsskatten bör fortsatt sänkas för att hålla Sverige internationellt konkurrenskraftigt och att gynna ägarlett företagande. En sänkning från 20,6 till 16 procent i två steg är en rimlig ambition på kort sikt.

94. STÄRK RÄTTSSÄKERHETEN FÖR SKATTESKYLDIGA

I flera delar brister rättssäkerheten i skatteprocessen för skattskyldiga och företagare idag. Huvudregeln bör vara full ersättning för processkostnader när enskilda vinner mot Skatteverket i domstol. För att skattetillägg ska kunna påföras bör det krävas att uppsåt eller grov vårdslöshet kan påvisas. Vid osäkerhet om utgången bör huvudregeln vara att anstånd med skatteinbetalning ska medges. Innan lagstadgad dom finns bör egendom utmätt på grund av skatteskuld inte kunna säljas.

Läs mer i ämnet
i rapporterna
**Skattepolitik för
ett mer företagsamt
Sverige, Vad får jag
för pengarna?** och
Jämnare spelplan på
företagarna.se.

Skola & utbildning

En förutsättning för att företag ska kunna växa och fortsätta anställa är tillgången till lämplig arbetskraft. I över ett decennium har kompetensbristen utgjort ett av företagarens största tillväxthinder. Småföretagen har var för sig begränsade behov av kompetens och kompetensutveckling, men samlat är behovet mycket stort. Planering och dimensionering av utbildning behöver ta avstamp i småföretagens behov. Likaså behöver småföretagens stora behov av kompetensutveckling stimuleras.

95. STÄRK SAMVERKAN MELLAN SKOLA OCH NÄRINGS LIV

Arbetsmarknadskopplingen och utvecklingen av relevanta förmågor bör systematiseras och löpa som en röd tråd genom hela grund- och gymnasieskolan. Utbildning i entreprenörskap bör införas på alla gymnasieprogram. Krav på handlingsplaner för entreprenörskap och samverkan med näringslivet bör införas i såväl grund- som gymnasieskolan. Handlingsplanen bör följas upp som en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Regeringen bör undanröja arbetsrättsliga hinder för prao och minimera den administrativa bördan för småföretagen. Därför bör kravet på personalliggare tas bort samtidigt som arbetsmiljöreglerna för barn och ungdomar behöver förenklas.

96. DIMENSIONERA OCH PLANERA UTBILDNINGAR EFTER NÄRINGS LIVETS BEHOV

Utbildningssystemet måste säkerställa att företagen hittar personer med rätt kunskap och kompetens. Utbildning inom såväl gymnasieskolan, kommunal vuxenutbildning samt högskola och universitet behöver dimensioneras efter hela arbetsmarknadens behov. Genom stärkta och långsiktiga resurser till satsningar på yrkeshögskolan kan de mindre företagens stora behov av yrkeskompetens tillgodoses. Myndigheten för yrkeshögskolan bör ges i uppdrag att säkerställa att behovet hos småföretagen fångas upp när utbudet av program och kurser bestäms och dimensioneras och tilldelas ytterligare resurser för att hantera den ökade administration som följer av en utbyggnad. Tydliga incitament för utbildningsanordnare att anordna kurser och utbildningar efterfrågade av arbetsmarknaden där antalet elever är få eller geografiskt spridda bör ges.

Försöksverksamheten med korta kurser och kurspaket inom ramen för Yrkeshögskolan, där upplägget är flexibelt för att det ska gå att arbeta heltid parallellt med utbildningen, svarar väl upp mot företagens behov av kompetensutveckling. Därför bör korta kurser och kurspaket bör permanentas och ges nödvändiga förutsättningar för att expandera.

97. TILLGÄNGLIGGÖR JÄMFÖRBARA DATA MED INFORMATION OM UTBUD OCH UTFALL AV UTBILDNINGAR

För att elever ska kunna göra välinformerade utbildningsval krävs att lärosätens och utbildningars verksamhet och resultat redovisas och görs tillgängliga för jämförelse. Uppgifter om samtliga utbildningars innehåll, kvalitet, resultat och arbetsmarknadsutfall bör därför sammanställas och tillgängliggöras för såväl grund- och gymnasial som högre utbildning. Därtill behöver kvalificerad vägledning om utbildningar och yrken finnas tillgänglig inför ungas och vuxnas utbildningsval.

Läs mer i ämnet
i rapporten
**Småföretags-
barometern 2021**
på foretagarna.se.

Socialförsäkringar

Det måste vara lika naturligt att driva företag som att vara anställd. Därför bör alla regler inom socialförsäkringssystemet vara anpassade även för företagare. Socialförsäkringar berör hela företagarkollektivet och är en viktig hörnsten i det offentligt finansierade skyddsnet som finns för såväl företagare som dess anställda. Socialförsäkringarna ska ha raka rör mellan inbetalda avgifter och förmåner. Detta bör förenas med lättnader i beskattningen för att underlätta uppbyggnaden av ekonomiska buffertar i småföretag. Målsättningen är ett socialförsäkringssystem som är anpassat för såväl soloföretagare som företagare med anställda.

98. INFÖR ETT GEMENSAMT INKOMSTUNDERLAG BASERAT PÅ HISTORISKA INKOMSTER

Ifrågasättanden och bristande förståelse för svaren leder även till att det kan ta lång tid att få SGI fastställd, vilket kan innebära att företagare inte kan få ersättning då sjuk- och föräldraledigheten börjar och dessutom tvingas leva med osäkerhet kring hur stor den faktiska ersättningen kommer att bli. Regeringen bör därför införa ett gemensamt inkomstunderlag baserat på historiska inkomster. Användandet av faktiska inkomster som underlag har flera fördelar, bland annat förbättrad förutsebarhet för den försäkrade.

99. BEGRÄNSA FÖRETAGENS SJUKLÖNEANSVAR OCH ADMINISTRATIVA KRAV KOPPLADE TILL REHABILITERINGSANSVARET

De mindre och växande företagens sjuklöneansvar bör begränsas genom att höja ersättningen för sjuklönekostnader i linje med den beräkningsmodell som infördes temporärt i samband med covidpandemin 2020. Ersättning för sjuklönekostnader bör krediteras arbetsgivaren månatligen istället för, som idag, årligen. Arbetsgivare med färre än tio anställda bör undantas från kravet på att upprätta en plan för återgång i arbete, en så kallad rehabiliteringsplan.

100. SLOPA FÖRMÅNSBESKATTNING AV SJUKVÅRDSFÖRSÄKRINGAR

För att mindre och växande företag ska kunna ta rehabiliteringsansvar och värna anställdas hälsa bör förmånsbeskattningen av privata sjukvårdsförsäkringar slopas.

101. TILLÅT FÖRETAGARE ATT DRIVA FÖRETAG UNDER FÖRÄLDRALEDIGHET OCH SJUKDOMSPERIODEN

För de flesta företagare är det inget alternativ att helt lägga ner företaget under föräldraledigheten eller sjukdomsperioden. Idag löser många situationen genom att jobba, trots att man uppstår föräldrapenning eller sjukpenning. Istället för att skuldbelägga företagande föräldrar och sjukskrivna genom att förbjuda dem att göra också nödvändiga åtgärder bör regelverket därför ses över, så att begränsade aktiviteter i företaget är tillåtna också under föräldraledighet eller sjukdom. I den mån det behövs begränsningar, utöver de naturliga gränser för verksamheten som sätts genom föräldraskapet eller sjukdomen, kan det handla om ersättningsbar tid, intäkter eller utbetald lön.

102. UTRED ETT ALTERNATIVT PRIVAT TRYGGHETSSYSTEM

Låga pensioner, lågt uttag av föräldrapenning och lågt nyttjande av den offentliga sjukförsäkringen visar på utmaningarna för företagares sociala trygghet. Det rör sig sammantaget om en halv miljon av samhällets mest utsatta i förhållande till de offentligfinansierade trygghetssystemen. Flera socialförsäkringar så som a-kassan, pension och till viss del föräldraförsäkring utgörs idag av privat-offentlig samverkan. Detta har varit nödvändigt eftersom systemen krackelerar och tilltron till dem sjunker. Denna samverkan bör utvidgas till fler försäkringar för företagare.

Läs mer i ämnet
i rapporterna
**Företagarpensioner,
Vad får jag för
pengarna?** och
**Arbetslöshets-
försäkringen**
för företagare på
foretagarna.se.

Välfärd

Svensk välfärd behöver lönsamma företag med långsiktiga spelregler och goda förutsättningar att växa. Kvaliteten i välfärdstjänsterna måste sättas i fokus samtidigt som mångfalden av aktörer och valfriheten för medborgarna bevaras.

103. BEVARA VALFRIHETEN OCH VÄRNA MÅNGFALDEN I VÄLFÄRDEN

Hundratusentals människor har idag själva valt fristående utförare av välfärdstjänster. Företagarna anser att valfriheten bör värnas – en uppfattning som delas av majoriteten av svenska folket. För att kunna erbjuda medborgare valmöjligheter krävs en mångfald på marknaden. Företagande stärker välfärdssektorerna och möjligheten att etablera företag på dessa marknader måste upprätthållas och stärkas. Företagarna anser att vinstbegränsningstanken är kontraproduktiv och måste skrotas. Rimliga ägarprövningar och tillståndskrav, genomtänkta kvalitetskrav och ersättningssystem samt ändamålsenlig uppföljning är istället rätt väg att gå i det viktiga arbetet med att utveckla välfärdssektorn.

104. INFÖR LOV I FLER KOMMUNER

I ett valfrihetssystem kan kontrakt tecknas kontinuerligt med leverantörerna varefter deras ansökningar blir godkända. Valfrihetssystem ger leverantörerna mer flexibilitet, vilket i praktiken innebär att fler företag får möjlighet att teckna offentliga kontrakt.

105. TILLÅT FÖRSÄKRINGSFINANSIERAD VÅRD

Kvaliteten i svensk vård är fortsatt god, men väntetider för läkarbesök är bland de längsta i Europa. Långa väntetider är ett stort problem för individen, liksom för arbetsgivaren och de yrkesverksamma inom vården. Den försäkringsfinansierade vården kan komplettera hälso- och sjukvården så att fler patienter kan få snabbare och bättre vård. Företagarna har hög tilltro till samverkan mellan det offentliga och privata för att tillgodose en kvalitativ och effektiv välfärd till medborgare.

106. MOTVERKA VÄLFÄRDSBROTTLIGHET

Att beivra svartarbete, skattefusk och kriminell verksamhet är avgörande för en fungerande konkurrens. Hårdast drabbade av kriminella som använder företag för att begå brott är alla företagare. Införandet av nya förmåner, så som omställningsstöd eller utökningar i socialförsäkringens nivåer, skapar nya möjligheter för brottslingar att utnyttja systemen. Bedrägeri mot offentliga trygghetssystem behöver utredas så som bidragsbrott. Åtgärder mot ekonomisk brottslighet måste utformas träffsäkert och ändamålsenligt utifrån problemets omfattning, så att de inte innebär ytterligare generell börda för alla företag.

Möt jobbskapare
från hela Sverige

företagarna

Företagarna Sverige Service AB, Rådmansgatan 40, 106 67 Stockholm
foretagarna.se | info@foretagarna.se | 08 – 406 17 00